

3-6-7 Tomas Karl Oftebro satt 3 år i tysk fangenskap under den annen verdenskrig.

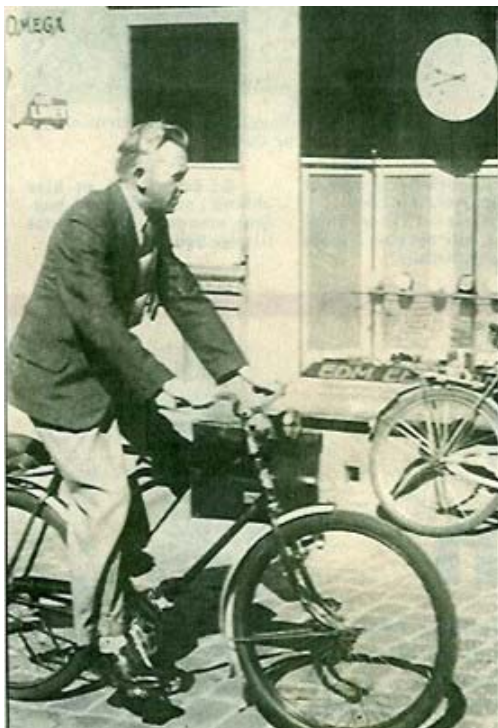
Tomas kom tidlig med i norsk motstandsbevegelse i sin hjemby Mandal. Den offentlige informasjonsflyten var sterkt preget av invasjonstyrkenes propaganda. For å stimulere motstandsviljen og utholdenheten i folket var det derfor svært viktig for motstandsbevegelsen å spre pålitelig informasjon om krigens gang og om krigens konsekvenser. Tomas, som drev tobakksforretning i Store Elvegata i Mandals sentrum, hadde et stort kontaktnett gjennom sin forretning. Hans naturlige bidrag til motstandskampen ble derfor distribusjon av Hjemmefrontens illegale aviser.

Vinteren 1941-42 følte han nok at det brant rundt føttene hans. Han holdt seg mye borte fra Mandal, og søkte tilflukt som skogsarbeider hos sin bror Tobias Oftebro på Hjorteland utenfor byen.

Den 4. mars 1942 ble han arrestert. Ferden gikk først til "Statsarkivet" i Kristiansand. Her, hvor Gestapo hadde installert seg, vanket det forhør under tortur, før ferden den 21. mars gikk videre til den tyske konsentrasjonsleiren på Grini i Bærum. Tomas var nå i sitt 42. år og var fortsatt ugift.

På Grini ble Tomas fange nr.1.936 av de i alt 19.788 fangene, de fleste politiske fanger, som ble registrert der under verdenskrigens forløp. Han opplevde her den menneskeforakt og den menneskelige fornedrelse som ble demonstrert i leiren, gjennom kummerlig innkvartering, dårlig kosthold, straffeeksersiser og annen fysisk og psykisk maktmisbruk. De stadige annonseringer av fanger som var utpekt til neste fangeforsendelse til Tyskland, var en stor påkjenning. Snart var det også Tomas' tur for deportasjon. Han ble imidlertid holdt tilbake på grunn av sykdom, og unngikk derved forsendelse. Slike avgjørelser ble fattet av den tyske legen ved leirens sykeavdeling, og det ble snakket om, fangene imellom, at et typisk germansk utseende var et pluss når avgjørelsen ble fattet.

Tomas fikk etter hvert gjøre tjeneste i fengselets gartneri, og synes ikke lenger å ha vært i faresonen for overføring til Tyskland. Gartneriet ble, situasjonen tatt i betraktning, en stor lykke for Tomas i denne svært vanskelige tid. Ikke bare fikk han nå et arbeid som interesserte ham, men gjennom dette arbeidet fikk han også bedre tilgang på mer næringsrik kost.

Tomas satt fengslet på Grini i 3 år. Han ble løslatt ved krigens slutt, 8. mai 1945.

Han tok ikke opp igjen sin forretningsdrift etter krigen. Han søkte seg kontorpost, og kom til å gjøre slik tjeneste både ved Forsyningsnemda, på Mandal politikammer og som kontorsjef ved Mandal Slipp og Mekaniske verksted. Han giftet seg i moden alder med Guri Hjorteland. De var begge aktive innen avholdsorganisasjonen Blå Kors.